

## Module Schuldregeling

De module Schuldregeling beschrijft hoe een schuldhulpverlener een regeling voor problematische schulden opzet en uitvoert. De schuldhulpverlener hanteert regels om de afloscapaciteit op de juiste manier onder alle schuldeisers te verdelen. De schuldhulpverlener informeert de schuldeisers over het verloop van het traject.

© NVVK 2022

Alle auteursrechten en andere intellectuele eigendomsrechten op de inhoud van deze Module berusten bij de NVVK, branchevereniging voor schuldhulpverlening en sociaal bankieren. Gebruik van en verwijzing naar de bepalingen in deze Module is slechts toegestaan onder vermelding van de bron. De NVVK is niet aansprakelijk voor de wijze waarop niet-leden van de vereniging de bepalingen uit deze Module ten uitvoer brengen.

## Doel

De schuldregeling heeft als doel een overeenkomst te sluiten tussen iemand met problematische schulden en zijn schuldeisers. Op basis van eventueel ingezet vermogen en de berekende afloscapaciteit (of op andere wijze vastgestelde minimale afdracht) lost de schuldenaar in maximaal 36 maanden zo veel mogelijk van de schuld af. Daarna schelden de schuldeisers de rest van hun vordering kwijt.

De module Schuldregeling beschrijft hoe een akkoord tussen de schuldenaar en de schuldeisers tot stand komt. Deze module bevat twee submodules:

- submodule Gelijkberechtiging;
- submodule Communicatie met de schuldeisers.

## Wettelijk kader

De kaders voor schuldregelen komen uit:

- de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs);
- het Besluit gemeentelijke schuldhulpverlening (Bgs);
- de Algemene wet bestuursrecht (Awb);
- de Wet op het financieel toezicht (Wft);
- de Wet op het consumentenkrediet (Wck);
- de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

### Vereiste kennis

De schuldhulpverlener moet kennis hebben van het wettelijk kader en daarnaast van:

- geldende convenanten en afspraken met schuldeisers;
- stress-sensitief werken;
- de regels om de afloscapaciteit te verdelen onder preferente en concurrente schuldeisers;
- het van toepassing (geweest) zijnde huwelijksgoederenregime;
- pandrecht op (geld)vorderingen.

## Termijn

De werkzaamheden in de module Schuldregeling mogen maximaal 120 dagen duren. Op dossierniveau kan je daarvan afwijken, als je dat beargumenteert en onderbouwt en het aan de schuldeisers laat weten.

## Beschrijving

Bij een problematische schuldsituatie werk je aan een akkoord tussen schuldenaar en schuldeisers. De schuldenaar zet zich 3 jaar lang maximaal in om zoveel mogelijk van de schuldenlast af te betalen. De schuldeisers verlenen kwijting van de overgebleven schuld: bij een saneringskrediet direct en bij een schuldbemiddeling aan het eind van de periode van 3 jaar.

## Werkzaamheden in deze module

Je voert de volgende activiteiten uit:

- Je dient verzoeken voor opgave saldo openstaande vorderingen in bij de schuldeisers.
- Je stelt een saldo-overzicht op van openstaande vorderingen en laat de schuldenaar dat controleren.
- Je maakt een definitieve keuze voor een saneringskrediet of een schuldbemiddeling.
- Je stelt voor elke schuldeiser een betalingsvoorstel voor een schuldregeling op.
- Je bepaalt welke schuldeisers bij voorbaat akkoord zijn na saldo-opgave op basis van een NVVK-convenant of Collectief Schuldregelen.
- Je doet het voorstel namens de schuldenaar aan alle schuldeisers (tenzij bij voorbaat akkoord) en, mits succesvol:
  - a. sluit je een overeenkomst over het voorstel tussen de schuldenaar en alle schuldeisers;
  - b. voer je het voorstel uit.
- Accepteren sommige schuldeisers het voorstel niet, dan stel je een verzoek voor een dwangakkoord of toelating tot de Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp) op.

- Als daar aanleiding voor is, zet je de schuldregeling stop door een tussentijdse beëindiging.
- Je informeert alle schuldeisers als een schuldregeling stopgezet wordt of een aanvraag dwangakkoord of toelating Wsnp ingediend is.

### Sluit een schuldregelingsovereenkomst

Voordat de schuldregeling start, sluit je een schuldregelingsovereenkomst met de schuldenaar. Daarin staan de rechten en plichten van beide partijen. Dat zijn in elk geval de volgende:

#### Rechten en plichten van de schuldenaar

- De schuldenaar verklaart volledige en juiste opgave te hebben gedaan van de eigen inkomsten, uitgaven, bezittingen en schulden.
- De schuldenaar belooft tijdens de looptijd van de overeenkomst geen nieuwe schulden te maken en geen financiële verplichtingen aan te gaan zonder voorafgaande toestemming van de schuldhulpverlener.
- Bij een schuldbemiddeling:
  - De schuldenaar moet tijdens de looptijd van de overeenkomst eenmaal per jaar of tussentijds volledig opgave doen van inkomen, vermogen en (vaste) lasten van het afgelopen jaar en daarvan schriftelijke bewijsstukken overleggen voor zover de schuldhulpverlener die informatie niet zelf kan achterhalen (Wgs artikel 6).
  - De schuldenaar moet schriftelijk wijzigingen in de financiële en persoonlijke omstandigheden direct en op eigen initiatief doorgeven aan de schuldhulpverlener, zo mogelijk met schriftelijke bewijsstukken. Die wijzigingen kunnen namelijk van belang zijn voor de schuldregeling of het eventuele financieel beheer.
  - De schuldenaar moet zich tot het uiterste inspannen om het huidige inkomen te houden of te verhogen en daarmee zoveel mogelijk van de schulden af te lossen.

#### Rechten en plichten van de schuldhulpverlener

- Als je van de Wck een vergoeding voor schuldbemiddeling en eventueel financieel beheer in rekening mag brengen bij de schuldenaar, dan meld je dat aan de schuldenaar. Vergoedingen voor schuldregelingen moeten passen binnen de kaders van de Wck en de Gedragscode Schuldhulpverlening van de NVVK.
- Als je voor een schuldregeling en eventueel financieel beheer een vergoeding in rekening brengt bij de schuldeisers, die wordt betaald uit het voor hen gereserveerde bedrag, dan meld je de schuldenaar dat ook.
- Je mag gegevens die van belang zijn voor het regelen van de schulden namens de schuldenaar opvragen bij derden en aan derden geven. De schuldenaar geeft daar, door het ondertekenen van de overeenkomst, toestemming voor. Houd je aan de bepalingen van de AVG.

Extra bepalingen bij financieel beheer:

- Leg in de overeenkomst met de schuldenaar vast dat je financieel beheer inzet als ondersteuningsinstrument. Financieel beheer valt onder artikel 3.5 van de Wft.
- De schuldenaar werkt eraan mee dat het volledige inkomen overgemaakt wordt naar een betalingsrekening bij het NVVK-lid op naam van de schuldenaar. In sommige situaties kunnen de schuldenaar en de schuldhulpverlener ook andere afspraken maken maar de afdracht van de afloscapaciteit voor schuldeisers moet zijn gewaarborgd.
- De schuldenaar geeft het NVVK-lid een machtiging voor het financieel beheer.

De schuldenaar en de schuldhulpverlener ondertekenen de schuldregelingsovereenkomst, eventueel met een digitale handtekening. Daarmee beloven ze zich allebei aan de afspraken in de schuldregelingsovereenkomst te houden. Ze krijgen elk een exemplaar van de overeenkomst.

## Kies een oplossing

Een schuldregeling kan met een saneringskrediet of een schuldbemiddeling gerealiseerd worden. Je kiest daartussen op basis van beleid, de huidige financiële situatie of bijvoorbeeld de inkomstenprognose van de schuldenaar. Als beide opties mogelijk zijn, verdient een saneringskrediet de voorkeur. Toets of de schuldenaar wel een saneringskrediet kan krijgen voordat je dit met hem bespreekt en zeker voordat je de schuldeisers een voorstel doet.

Wat je precies doet bij een saneringskrediet of een schuldbemiddeling staat in de submodule Saneringskrediet en submodule Schuldbemiddeling in de module Oplossingen.

## Bereken de aflos- of spaarcapaciteit

Het voorstel voor de schuldeisers is gebaseerd op een berekening van de maximale aflos- of spaarcapaciteit gedurende maximaal 36 maanden. Die bestaat uit alle inkomsten boven het vastgestelde Vrij Te Laten Bedrag (VTLB), berekend volgens de Recofa-rekenmethode. Met het VTLB moet een schuldenaar tijdens de schuldregeling de kosten van levensonderhoud en vaste lasten betalen. Ook het vermogen van de schuldenaar breng je bij de berekening van de maximale afloscapaciteit in. Rente over de gereserveerde afloscapaciteit geldt als inkomsten. Als het berekende VTLB geen afloscapaciteit oplevert, bepaal je met de regels van de NVVK welke minimale afdracht eventueel wel mogelijk is.

## Fondsen

Een schuldenaar moet alle inkomsten gebruiken voor de betaling van de schuldeisers. Dat geldt ook voor uitkeringen uit een (gemeentelijk of particulier) fonds aan of voor een schuldenaar, tenzij het fonds in de doelstellingen uitdrukkelijk anders heeft bepaald. Bijvoorbeeld met de voorwaarde dat de uitkering alleen mag worden gebruikt om een bepaalde schuld te voldoen. Zo zijn er gemeentelijke fondsen die geld uitkeren om huurschulden af te betalen. Gemeenten kunnen hiermee huisuitzetting (waarna ze een wettelijke herhuisvestingsplicht hebben) voorkomen.

## Vraag om tijdige opgave saldo openstaande vorderingen

Na ondertekening van de schuldregelingsovereenkomst verzoek je de schuldeisers om een gespecificeerde schriftelijke opgave van het saldo van hun vordering(en) op de datum van het verzoek. Neem in dat verzoek een reactietermijn op. Als een reactie binnen die termijn uitblijft, kan je de vordering schatten met de bekende gegevens van de schuldenaar.

## Zorg voor schuldenrust

Vraag de schuldeisers om tijdens de schuldregeling het schuldenpakket niet verder te verzwaren met rente of invorderingskosten en om voorgenomen of gestarte incassomaatregelen op te schorten. Als de schuldeiser schuldenrust heeft gegund voor de stabilisatiefase, vraag je om deze te continueren voor de schuldregelingsfase. Maak daarbij gebruik van de NVVK-convenanten.

## Maak een schuldenoverzicht en laat de schuldenaar het ondertekenen

Maak met alle openstaande saldi van de schuldeisers een schuldenoverzicht en laat de schuldenaar dat controleren en ondertekenen voor gezien en akkoord. Gaat de schuldenaar niet akkoord met het schuldenoverzicht, probeer dan samen een oplossing te vinden waardoor de schuldenaar wel ondertekent.

Lukt het niet om de schuldenaar het schuldenoverzicht te laten ondertekenen, dan eindigt de schuldregelingsovereenkomst. Stel de schuldeisers daarvan op de hoogte. Stuur de schuldenaar een beëindigingsbeschikking met argumentatie. Die beschikking wordt opgesteld door de gemeente of de gemandateerde organisatie (zie artikel 4a:6 van de Wgs). Meld het beëindigen van de dienstverlening ook aan gerechtsdeurwaarders via VISH, kredietverstrekkers via BKR, en indien relevant, de bewindvoerder.

## Breng een (percentage)voorstel uit

Bemiddel tussen de schuldenaar en alle schuldeisers om tot een algeheel akkoord te komen en vraag iedere schuldeiser om finale kwijting te verlenen van het restant van de schuld.

NVVK-convenantpartners en/of schuldeisers die deelnemen aan Collectief Schuldregelen gaan direct bij hun saldo-opgave bij voorbaat of zelfs standaard akkoord. Zij willen géén voorstel ontvangen, maar gaan (ongezien) akkoord met het aanbod. Alleen wanneer bij de saldo-opgave een belemmering is opgegeven, wordt er wel een voorstel ter beoordeling verwacht.

Maak een betalingsvoorstel naar evenredigheid van de vordering (volgens het principe van gelijkberechtiging uit artikel 3:277 BW) met uitzondering van de wettelijk erkende redenen van voorrang. Hierbij dient ook rekening te worden gehouden met het van toepassing zijnde huwelijksgoederen recht, de aansprakelijkheden en verhaalsmogelijkheden. Schuldeisers met een wettelijke preferentie krijgen maximaal een twee keer zo hoog percentage als concurrente schuldeisers. Vorderingen met zekerheden gelden na uitwinning daarvan als concurrente vorderingen, zie de submodule Gelijkberechtiging, verderop in deze module.

- Vermeld in het voorstel alle informatie die relevant is (rekening houdend met de AVG) voor de schuldeiser om te kunnen beslissen om al dan niet akkoord te gaan.
- De motivatie voor de keuze van een saneringskrediet of een schuldbemiddeling.
- Bij een saneringskrediet: het netto en bruto kredietbedrag.
- Bij een schuldbemiddeling:
  - een prognose van het in 36 maanden terug te betalen bedrag;
  - de frequentie van herbeoordeling van de financiële situatie (minstens eens per jaar) en de manier waarop schuldeisers over de uitkomsten worden geïnformeerd.
- De berekende aflos- of spaarcapaciteit, het toekomstperspectief als de (te verwachten) opbrengst van (geliquideerd) vermogen en eventuele bijzonderheden over de berekening van het VTLB.
- Het afkooppercentage voor de schuldeisers.
- Het totaal openstaand saldo, met een weergave van de concurrente en preferente schuldeisers, en eventuele bijzonderheden over het schuldenpakket.

Een schuldregeling heeft een looptijd van maximaal 36 maanden. In bijzondere situaties kun je, met onderbouwing, afwijken van deze looptijd of het direct in laten gaan van de 36 maanden.

### Heroverweging

Het is aan te raden om contact op te nemen met de weigerende schuldeisers met het verzoek om de weigering te heroverwegen en alsnog akkoord te gaan met het minnelijke voorstel. Leg alle aanvullende informatie vast in het dossier.

### Dien zo nodig een verzoek in voor een dwangakkoord/toelating tot de Wsnp

Als een of meer schuldeisers blijven weigeren in te stemmen met de minnelijke schuldregeling, informeer je de schuldenaar over mogelijke vervolgstappen, zoals het aanvragen van een dwangakkoord (artikel 287a Fw) of toelating tot de Wsnp. Dien een verzoek voor een dwangakkoord altijd tegelijk in met een verzoek tot toelating tot de Wsnp. Als het dwangakkoord wordt afgewezen, neemt de rechtbank het verzoek tot toelating tot de Wsnp direct in behandeling. Als het dwangakkoord wordt toegekend, vervalt het verzoek tot toelating tot de Wsnp. De weigerende schuldeisers moeten bij toekenning meewerken aan de minnelijke schuldregeling, zie verder de informatie over Dwangakkoord.

Help de schuldenaar, die een beroep wil doen op deze mogelijkheden, met het verzoek aan de rechtbank. Houd je daarbij aan de richtlijnen voor schuldsaneringsregelingen van Recofa (het landelijk overlegorgaan van rechters-commissarissen in faillissementen en surseances van betaling). Informeer de schuldeisers over de aanvraag dwangakkoord en het verzoek tot toelating Wsnp.

### Voer het voorstel uit

Als je een akkoord hebt bereikt tussen de schuldenaar en de schuldeisers voer je het voorstel uit.

- Bij een saneringskrediet zorg je binnen 10 dagen voor een

kredietovereenkomst tussen de schuldenaar en de kredietverstrekker en voor uitbetaling van de afgesproken bedragen aan de schuldeisers.

- Bij een schuldbemiddeling reserveer je de op basis van de afloscapaciteit bepaalde bedragen volgens artikel 3:5 Wft.

Lees meer over de inzet en de uitvoering van het saneringskrediet en de schuldbemiddeling in de module Oplossingen.

## Submodule Gelijkberechtiging

De submodule Gelijkberechtiging beschrijft de rechten van schuldeisers bij het verdelen van de beschikbare afloscapaciteit.

### Doel

Het doel van gelijkberechtiging is om alle schuldeisers gelijk te behandelen, behalve degene die volgens de wet een bevoorrechte positie hebben.

### Beschrijving

Gelijkberechtiging is gebaseerd op artikel 277, Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek (BW). Daarin staat: "schuldeisers hebben onderling een gelijk recht om [...] uit de netto-opbrengst van de goederen van hun schuldenaar te worden voldaan naar evenredigheid van ieders vordering, behoudens de door de wet erkende redenen van voorrang".

Van het beginsel van gelijkberechtiging mag je alleen afwijken bij schuldeisers die een wettelijk bevoorrechte positie hebben, de 'preferente schuldeisers' zoals de (landelijke) Belastingdienst, bij vorderingen in het kader van de sociale zekerheid en enkele andere wettelijke uitzonderingen. De actuele versie van de verschillende voorrechten en preferenties, de preferentielijst, is te vinden op [www.bureauwsnp.nl](http://www.bureauwsnp.nl). Bureau Wsnp beheert de preferentielijst die in 2010 is

samengesteld door mr. H.A. Stein en voor het laatst in juli 2021 is geüpdatet.

Een schuldeiser met een bevoorrechte (preferente) vordering krijgt maximaal twee keer zoveel als een schuldeiser met een concurrente vordering, maar nooit meer dan de vordering. Voorrechten mag je niet afspreken in een overeenkomst, behalve als ze volgen uit de wet.

### Werkzaamheden in deze submodule

Inventariseer de schulden en maak een overzicht van alle bekende schuldeisers met hun vorderingen. Hou daarin ook bij of vorderingen concurrent of preferent zijn. Schuldeisers krijgen bij het voorstel een overzicht van de totale schuldenlast van de schuldenaar en van het aantal concurrente en preferente schuldeisers. Houd, bij het (percentage)voorstel aan schuldeisers, rekening met de vorderingen van preferente schuldeisers.

## Submodule Communicatie met schuldeisers

### Doel

Het doel van de submodule Communicatie met schuldeisers is om schuldeisers op tijd te informeren over de situatie van de schuldenaar. Dat voorkomt dat schuldeisers extra kosten maken waardoor de schuldenaar hogere schulden krijgt.

### Beschrijving

Schuldeisers zijn belangrijke partners bij het oplossen en voorkomen van schulden. Ze hebben er baat bij om mee te werken aan het oplossen van betalingsproblemen door schuldhulpverlening. Schuldeisers willen meestal geen extra kosten maken om vorderingen betaald te krijgen van inwoners die al bekend zijn bij de schuldhulpverlening. Zeker als al duidelijk is dat ze niet volledig kunnen betalen. Voorzie schuldeisers daarom tijdig van alle gegevens

die nodig zijn, om invorderingsmaatregelen te stoppen of akkoord te gaan met een betalingsvoorstel.

Met snelle en duidelijke communicatie met schuldeisers en (gerechts) deurwaarders kun je zorgen dat schuldenrust ontstaat, die nodig is om aan een duurzame oplossing te werken en uitval te voorkomen. Een goede communicatie is ook essentieel om een traject efficiënt te laten verlopen. Zorg dat je communicatie met schuldeisers open, betrouwbaar en duidelijk is. Ook een goede timing is belangrijk. Geef informatie op bepalende punten in het proces, maar ook wanneer schuldeisers erom vragen.

Houd in de communicatie altijd rekening met de AVG en andere wet- en regelgeving voor de verwerking van persoonsgegevens om iemands privacy te waarborgen.

### Communicatiemomenten

Neem op de volgende momenten contact op met de schuldeisers:

- bij het toelaten tot de schuldhulpverlening (bij convenanten spreken we dan van de kennisgeving);
- bij het inventariseren en vaststellen van het schuldenoverzicht van de schuldenaar;
- bij het uitbrengen van een voorstel voor een schuldregeling of volledige betaling (tenzij de schuldeiser bij voorbaat akkoord is gegaan);
- bij het aanvragen van een dwangakkoord/toelating tot de Wsnp;
- bij het begin en einde van een traject van duurzame financiële dienstverlening;
- bij beëindiging (benoem bij tussentijdse beëindiging ook de reden).

Betrek de schuldenaar bij de communicatie met de schuldeisers; laat weten wanneer je schuldeisers informeert en welke informatie je stuurt. Zo betrek je de schuldenaar bij de eigen schuldregeling.